

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Ул Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел:051/338-415, факс: 051/338-865, 338-866,
E-mail:mps.@mps.vladars.rs

Број: 12.03.5-330-3623 /25
Датум: 24.11.2025. године

**СВИМ ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
ГРАДОНАЧЕЛНИК / НАЧЕЛНИК**

Предмет: Поступање, тражи се

Поштовани,

У складу са Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник Републике Српске“, бр. 93/06, 86/07, 14/10, 05/12, 58/19, 119/21 и 106/22), пољопривредно земљиште као природно богатство и добро од општег интереса користи се за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе осим у случајевима и под условима утврђеним овим законом.

На основу података са којима Министарство располаже, потврђено је да се површине пољопривредног земљишта из године у годину значајно смањују посебно усљед изградње, а средства прикупљена по основу његове промјене намјене у непољопривредне сврхе, закупне и концесионе накнаде, углавном се не троше у сврхе прописане чланом 35. став 2. Закона о пољопривредном земљишту¹.

У конкретном случају, промјена намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе у 2022. години извршена је за 588,07 хектара, у 2023. години за 1.141,13 хектара, док је у 2024. години извршена за 1.335,08 хектара од чега 832,77 хектара за потребе изградње енергетских фотонапонских објеката (62,38%) и 334 хектара за легализацију безправно изграђених објеката и других објеката за које се не плаћа пољопривредна сагласност.

Надаље, у буџет јединица локалне самоуправе у 2024. години, наплаћено је средстава по основу промјена намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе 1.875.614,98 КМ, закупнина пољопривредног земљишта у својини Републике Српске 441,56 КМ и концесионе накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у својини Републике Српске 906.165,22 КМ (70%)².

¹ Израда Основе заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта, оспособљавање и уређење пољопривредних земљишта која су деградирана запуштена или лошијег квалитета, за поправак и побољшање плодности земљишта и за спровођење противерозивних мијера и мелиорација земљишта слабијег квалитета.

² У складу са Закон о концесијама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 59/13 16/18, 70/20 и 111/21), концесиона накнада за коришћење између буџета Републике и јединице локалне самоуправе на чијој територи се обавља концесиона дјелатност се дијеле у сразмијери од 30:70 за развијене и средње развијене јединице локалне самоуправе, 20:80 за неразвијене и 10:90 за изразито неразвијене.

Из наведених података јасно се може закључити, да је у посљедње три године, трајно изгубљено 3.064,27 хектара пољопривредног земљишта, а за промјену намјене у непољопривредне сврхе само у 2024. години, у буџет јединица локалне самоуправе упалаћено 1.875.614,98 КМ.

Поред горе наведеног, утврђено је да је промјена намјене пољопривредног земљишта од I до IV класа значајно повећана. Овакав негативан тренд повећања обима промјене намјене пољопривредног земљишта, посебно виших категорија, јавља се усљед изградње соларних електрана. Наиме, изградња соларних електрана обухвата значајније површине за разлику од изградње стамбених, пословних, индустријских и др. објеката, а избор локације на којој ће се градити ова врста објекта је условљен исључиво близином одговарајуће инфраструктуре, квалитет пољопривредног земљишта се не узима у обзир.

Такође, треба истаћи и чињеницу да у већини случајева, градња соларних електрана није предвиђена спроведбеним нити стратшким документима просторног уређења. Стога, ако се у обзир узме да је чланом 27. Закона о пољопривредном земљишту, прописано да се промјена намјене пољопривредног земљишта врши у складу са просторно-планском документацијом, јасно се може закључити да је издавања пољопривредне сагласности, само на основу локацијских и урбанистичко-техничких услова, супротно Закону о пољопривредном земљишту.

Наиме, локацијски и урбанистичко-технички услови представљају техничко-стручне документе, који одређују и дефинишу услове за пројектовање, изградњу и коришћење објекта и земљишта и не представљају просторно-плански документ којим је јасно одређена намјена простора и утврђен општи интерес за изградњу или другу намјену простора.

Поред горе наведеног, поражавајућа чињеница је да већина општина и градова нема израђен документ Основа заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта, односно не располаже са подацима о стању и квалитету пољопривредног земљишта као и његовој погодности за обављање пољопривредне производње. Стога, јасно је да се без ових података не може сагледати колики је трајни губитак овог ресурса, нити се може његовог губитка рационално планирати.

Исто тако, утврђено је да се у поступку легализације објеката не утврђује површина за редовну употребу истог, због чега се промјен намјене пољопривредног земљишта врши за цјелокупну катастарску или више катастарских парцела на које се објекат налази. Површина катастарске парцеле или више њих, често има пуно већу површину од површине коју заузима сам објекат и која је потребна за његову редовну употребу.

На крају истичемо, да су све горе наведене чињенице потврђене и од старне Републичке управе за инспекцијске послове, која је почетком текуће године извршила контролу свих јединица локалне самоуправе у погледу издавања пољопривредне сагласности и утрошка, горе наведених, средстава.

Стога, овакав трајни губитак пољопривредних површина у Републици Српској, посебно ораница високих бонитетних класа, уз ненамијенски утрошак средстава прикупљених по том основу, не може се ничим оправдати, посебно ако изнесемо чињеницу да је изградња соларних електрана могућа на неплодним и рекултивисаним површинама, кршу, затвореним рудницима, одлагалиштима, јаловиштима и др. површинама на којима није могуће обављати пољопривредну производњу или која су мање повљна за узгој пољопривредних култура, прозног квалитет земљишта, (земљишта од VI до VIII катарске класе).

Пољопривредно земљиште је добро од општег интереса, ограничен и необновљив ресурс, због чега његова заштита и очување за нерадне генерације није само обавеза Министарства пољопривреде, шумарста и водопривреде, већ и јединица локалне самоуправе и свих других републичких органа.

Уважавајући напријед наведено, овим актом тржимо да се у циљу очувања пољопривредног земљишта од даље деградације усљед промјене намјене у непољопривредне сврхе, поступа на начин како је то прописано Законом о пољопривредном земљишту и то:

- пољопривредна сагласност за промјену намјене пољопривредног земљишта од I до IV катастарке класе издаје искључиво за пољопривредно земљиште чија промејна намјене је предвиђена спроведеним документима просторног уређења,

- пољопривредну сагласност за промјену намјене пољопривредног земљишта од V до VIII катастарке класе издаје за пољопривредно земљиште чија промјена намјене је предвиђена спроведеним и стратешким документима просторног уређења,

- пољопривредна сагласност у поступку легализације објекта, издаје само за површину која служи за редовну употребу тог објекта,

- површина за коју се издаје пољопривредна сагласност не смије бити већа од површине која служи за редовну употребу објекта или грађевинског минимума, те уколико је површина парцеле већа од површине која служи за редовну употребу објекта или грађевинског минимума, обавезно је изврши цијепањ и издвајање дијела парцеле за који се сагласност издаје,

- да срадства прикупљена од промјене намјене земљиша, закупнине и концесионе накнаде, се утроше искључиво у намјене прописане чланом 35. Закона о пољопривредног земљишту, а у које не спадају мијере подстицаја примарне пољопривредне производње, чишћење и оджавање насипа, канала и пољских путева и сл. активности и

- да се приликом израде просторно-планске документације, уважи мишљење и смијернице Минстарста, којим се константно указује да се квалитетнија земљишта сачувају као ресурс, а да се градњ и његова друга намјена усмерава на земљишта лошијег квалитета.

С поштовањем,

Достављено:

- Наслову,
- Републичка управа за инспекцијеске послове,
Инспекторат Републике Српске и
- Архиви.

